

Brixtofte (V):

Jeg vil sige tak for den meget positive modtagelse, folketinget har givet venstres forslag. Egentlig var det kun de rigtige socialistiske partier, herunder socialdemokratiet, som var skarpe modstandere af forslaget. Der var mange positive bemærkninger, og jeg synes, det er godt, at vi har haft denne debat netop nu inden overenskomsterne, således at også de, som forhandler på arbejdsmarkedet, kan notere sig, at der i folketinget er en ganske betydelig sympati for deltidsarbejde. Det kunne jo være, at denne store sympati kunne lægge en vis dæmper hos visse organisationer, som er gået til angreb på deltidsarbejde.

Indledningsvis vil jeg nævne en undersøgelse, der er foretaget, og som er optrykt i børnekommissionens udvalgsrapport nr. 1. Jeg synes, det er vigtigt at gengive den undersøgelses resultat, for her er det kvinderne selv, der giver udtryk for, hvordan de mener vores familiemønstre skal være. Det er en undersøgelse, som socialforskningsinstituttet med hr. Ole Bertelsen har lavet. Man har i 1975 spurgt 2.500 kvinder, hvilken familieform de mente var den bedste. 38 pct. af kvinderne mente, at manden skulle have heldagsjob, kvinden halvdag, og barnet skulle passes halvdags. Den næstmest populære familieform var, at manden skulle arbejde heldags, kvinden skulle arbejde derhjemme, og børnene skulle passes af moderen. Der var 28 pct., der gik ind for den familieform. Den tredjemest populære form var, at manden skulle arbejde halvdags, kvinden arbejde halvdags og børnene passes halvdags. Hvis man lægger disse tal sammen og også tager nogle af de andre familieformer, der er nævnt, med og omvendt ser på: hvor mange ønsker egentlig, at begge forældre arbejder heltid? så er det sådan, at 98 pct. af kvinderne ønsker, at kvinden arbejder mindre end heltid. Kun 2 pct. peger på, at den rigtige familieform er, når begge forældre arbejder hele dagen.

Hvordan er det i virkeligheden? Her er det sådan, at omtrent halvdelen af kvinderne i familier med børn arbejder heldags. Der er altså et meget, meget stort antal familier i Danmark, som føler sig presset af den ene eller den anden grund til et familiemønster, som de ikke selv ønsker.

Der er lavet andre undersøgelser vedrørende de ældre. Der er en HK-undersøgelse, der er refereret i vores tidligere forslag, som klart viser, at de ældre også ønsker en deltidsbeskæftigelse, og det er også med den argumentation, som fru Grethe Fenger Møller gjorde rede for, nemlig at der er et udtalt ønske om at nedtrappe sin arbejdsindsats i stedet for lige pludselig fra den ene dag til den anden at gå fra at være fuldt aktiv til slet ikke mere at være aktiv. Dette er noget, som skaber problemer for begge ægtefæller. I venstre har vi megen sympati for de tanker, som fru Grethe Fenger Møller lagde frem omkring deltidspensioneringer og delarbejde i den forbindelse.

Hvis vi ser på modargumenterne, er et af argumenterne – og det er det, som arbejdsministeren har taget frem i dag – at det er et indgreb i overenskomsterne. Det blev så rigtigt nævnt af hr. Arne Melchior, at arbejdsministeren såmænd ikke havde noget imod at foretage et tilsvarende indgreb i forbindelse med overarbejde. Så argumentationen anvendes, når det passer med arbejdsministerens synspunkter. Det er ikke et generelt synspunkt, kan man forstå, som kan anvendes på alle tidspunkter.

Omvendt kan vi i venstre sige, at her er et spørgsmål, hvor vi mener, at det er det enkelte menneske, der skal afgøre arbejdstidens længde. Det er hverken organisationerne, folketinget eller andre, men den enkelte, der bedst er i stand til at vurdere, om han eller hun ønsker at arbejde 40 timer, 50 timer, 20 timer, 30 timer, hver anden uge – eller alle de andre måder, man kan indrette sit arbejde på. Argumentet med, at det er et indgreb i overenskomsterne, kan vi ikke acceptere i venstre. Dette er et værn om den enkeltes frihed til selv at bestemme sit familiemønster og sin hverdag. Det er en styrkelse af frihedsrettighederne i dette samfund. Det er vel også derfor naturligt, at det netop er socialisterne, som angriber vores forslag.

Der er andre, som fremhæver, at det især er kvinder, der er gået på deltid, og det er naturligvis rigtigt. Men jeg føler mig overbevist om, at i takt med, at vi får et ændret kønsrollemønster, vil det i fremtiden være sådan, at det i stigende omfang også bliver mænd, der vil have deltidsarbejde i de situationer, som jeg her har nævnt. Måske vil det om 30–40 år være sådan, at der er lige man-